

LEGISLATIVNÍ PŘEDPISY ČR VZTAHUJÍCÍ SE K PRÁCI S ODPADY A STAVBAMI OBSAHUJÍCÍM AZBEST

Hlavní legislativní rámec platný od roku 2026

- Azbest je klasifikován jako nebezpečný odpad (katalogový kód 17 06 05).
- Nakládání s odpadem obsahujícím azbest v České republice se řídí zákonem č. 541/2020 Sb., o odpadech, vyhláškou č. 273/2021 Sb.
- Zákon o odpadech č. 541/2020 Sb.: Upravuje nakládání s odpady s obsahem azbestu, včetně jejich zařazení a způsobu likvidace v určených zařízeních.
- Vyhláška o podrobnostech nakládání s odpady č. 273/2021 Sb.: Konkretizuje podmínky pro nakládání s azbestovými odpady, které musí být neprodyšně zabaleny a označené.
- Od ledna 2026 jsou pak zpřísněná pravidla pro ochranu zdraví při práci (včetně novinek účinných od 1. ledna 2026).
- Povinnosti zaměstnavatelů a od 1.1.2026 i osob dle § 12 zákona 309/2006 Sb., v souvislosti s expozicí azbestu upravuje § 41 zákona 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- Od 1. 1. 2026 jsou zaměstnavatelé a osoby dle § 12 písm. a) až c) a e) zákona 309/2006 Sb., povinni k hlášení přiložit také osvědčení o absolvování školení zaměstnanců o uplatňování správné prevence ohrožení zdraví při nakládání s azbestem (viz § 21 odst. 6 a 7 NV č. 361/2007, kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů (dále jen NV 361/2007)).
- Rozsah školení, četnost - § 21 odst. 6 NV 361/2007 Sb. Nejméně 1x za 2 roky musí být zajištěno v pravidelných intervalech školení se zaměřením na Nařízení vlády o podmínkách ochrany zdraví při práci č. 361/2007 Sb.: Nařizuje zřízení "kontrolovaného pásma" v prostoru odstraňování azbestu a povinné používání OOPP (např. respirátory) pro všechny zúčastněné osoby.

Povinnosti vlastníka stavby:

- Musí ohlásit odstranění stavby stavebnímu úřadu.
- Je odpovědný za to, že odstranění provede stavební podnikatel.
- U staveb s azbestem musí zajistit dozor osoby s oprávněním pro odborné vedení stavby.

Oznámení a povolení:

- Je nutné ohlásit práci s azbestem příslušné krajské hygienické stanici nejméně 30 dnů před zahájením prací.

- Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (BOZP):
- Zaměstnavatel musí přijmout opatření k ochraně zdraví pracovníků i dalších osob v okolí pracoviště.
- Používají se ochranné oděvy, jednorázové overaly a respirátory.
- Nakládání s odpady:
- Azbestový odpad musí být co nejrychleji sbírán a ukládán do neprodyšně utěsněného obalu (např. "big bag") s označením, že obsahuje azbest.
- Likvidace musí proběhnout v zařízeních k tomu určených.
- Zákon o chemických látkách a chemických přípravcích (REACH):
- Reguluje, jak s chemickými látkami, včetně azbestu, je v EU nakládáno na základě jeho vlastností a rizik spojených s používáním.

Povinnosti zaměstnavatele a zadavatele stavby:

- Od 1. 1. 2026 jsou zaměstnavatelé a osoby dle § 12 písm. a) až c) a e) zákona 309/2006 Sb., povinni k hlášení přiložit také osvědčení o absolvování školení zaměstnanců o uplatňování správné prevence ohrožení zdraví při nakládání s azbestem (viz § 21 odst. 6 a 7 NV č. 361/2007, kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů (dále jen NV 361/2007)).
- Rozsah školení, četnost - § 21 odst. 6 NV 361/2007 Sb. Nejméně 1x za 2 roky musí být zajištěno v pravidelných intervalech školení se zaměřením na:
 - vlastnosti azbestu, jeho účincích na zdraví včetně součinného účinku kouření,
 - typy materiálu nebo předmětů, které mohou obsahovat azbest,
 - činnosti, u nichž je pravděpodobnost expozice azbestu,
 - význam kontrolních mechanismů vedoucích k minimalizaci expozice azbestu,
 - bezpečné pracovní postupy, ochranná opatření a kontrolu jejich dodržování, včetně používání technologických zařízení a strojů k omezení uvolňování a šíření azbestových vláken během jednotlivých pracovních postupů,
 - výběr vhodného osobního ochranného pracovního prostředku k ochraně dýchacích cest včetně podmínek jeho používání
 - správné pracovní postupy při dekontaminaci prostor zasažených prachem obsahující azbest
 - správný postup při ukládání a likvidaci prachu obsahující azbest
 - pracovnělékařské služby poskytované v rozsahu daným poskytovatelem u exponovaného zaměstnance